

**Квітка як орган
статевого
розмноження рослин.**

Квітка – це...

генеративний орган, який забезпечує статеве розмноження квіткових рослин.

Існує величезне розмаїття квіток:
вони відрізняються формою, розмірами, забарвленням тощо.

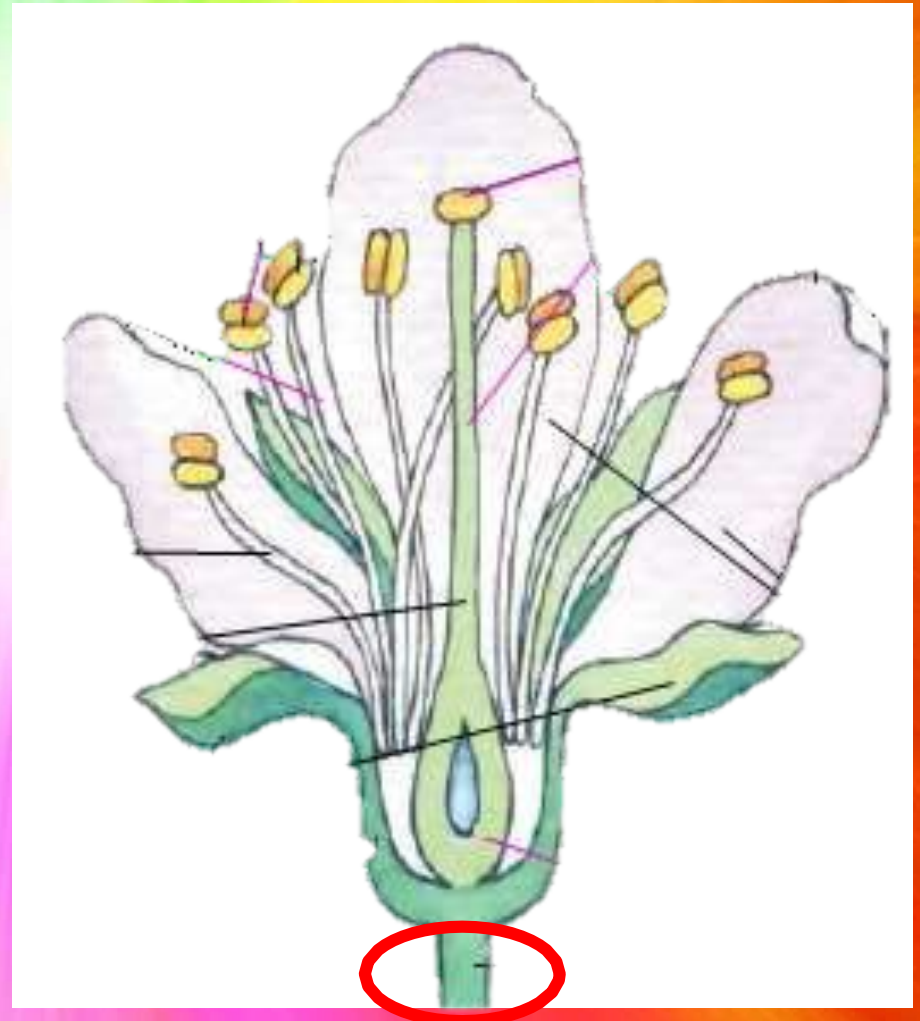

Будова квітки

Квітка складається з квітконіжки, квітколожа, оцвітини, тичинок та маточок.

Квітконіжка – частина стебла, що несе на собі квітку.

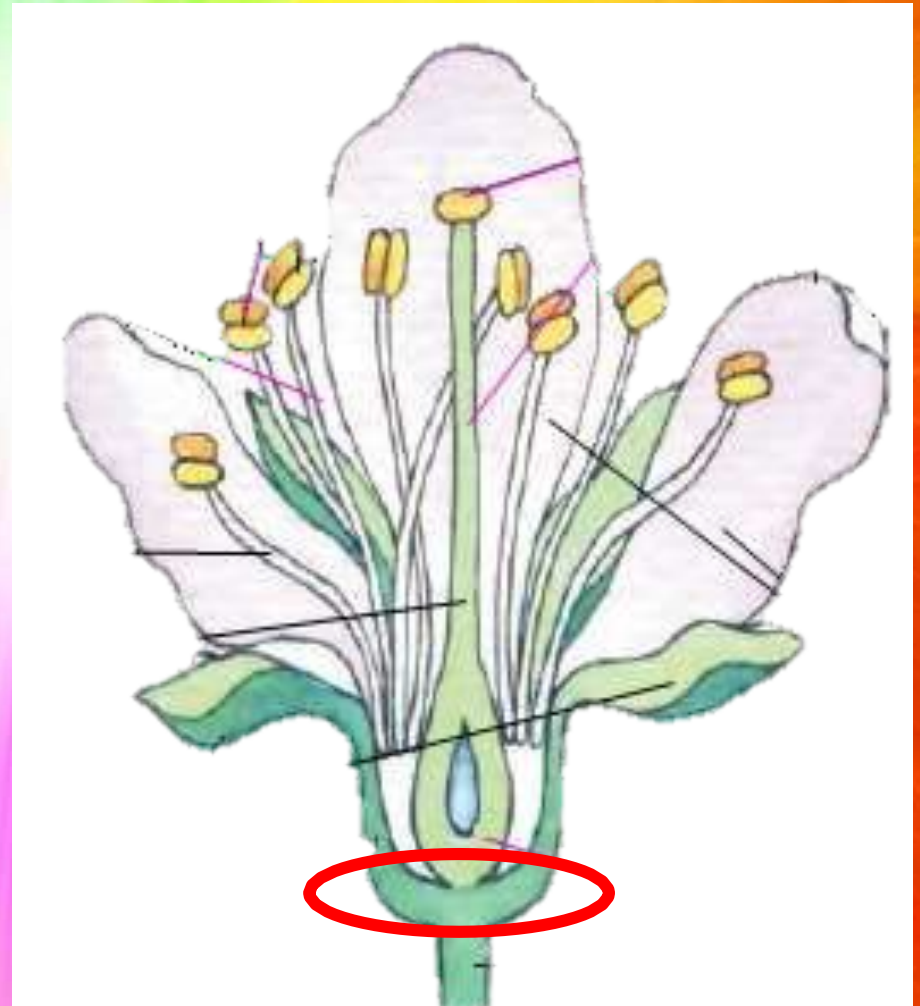
Квітки без квітконіжок називають **судячими** (кукурудзи, соняшнику, конюшини)

Будова квітки

Квітка складається з квітконіжки, квітколожа, оцвітини, тичинок та маточок.

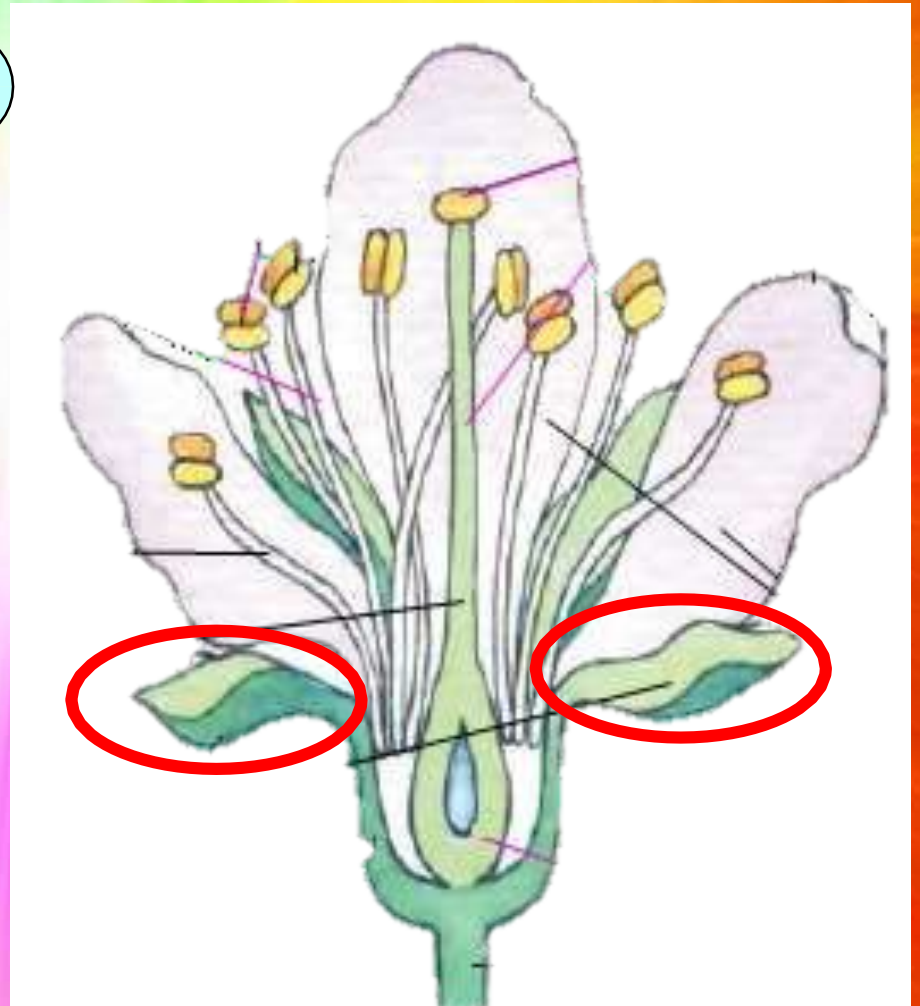
Квітконіжка переходить у **квітколоже** – верхня вкорочена стеблова розширена частина квітконіжки. До нього послідовно прикріплюються: листки оцвітини, тичинки і маточки.

Будова квітки

Квітка складається з квітконіжки, квітколожа, оцвітини, тичинок та маточок.

Чашечка утворюється видозміненими листками - чашолистиками, переважно зеленого кольору. Чашечка захищає внутрішні частини квітки від несприятливих впливів довкілля, особливо коли квітка ще не розцвіла й перебуває у стані бутону.

Види чашечки

вільнолиста утворена
вільними чашолистиками
(*капуста, левкой*);

зрослолиста чашечка утворена
чашолистиками, які зростаються
(*шипишина, петунія*).

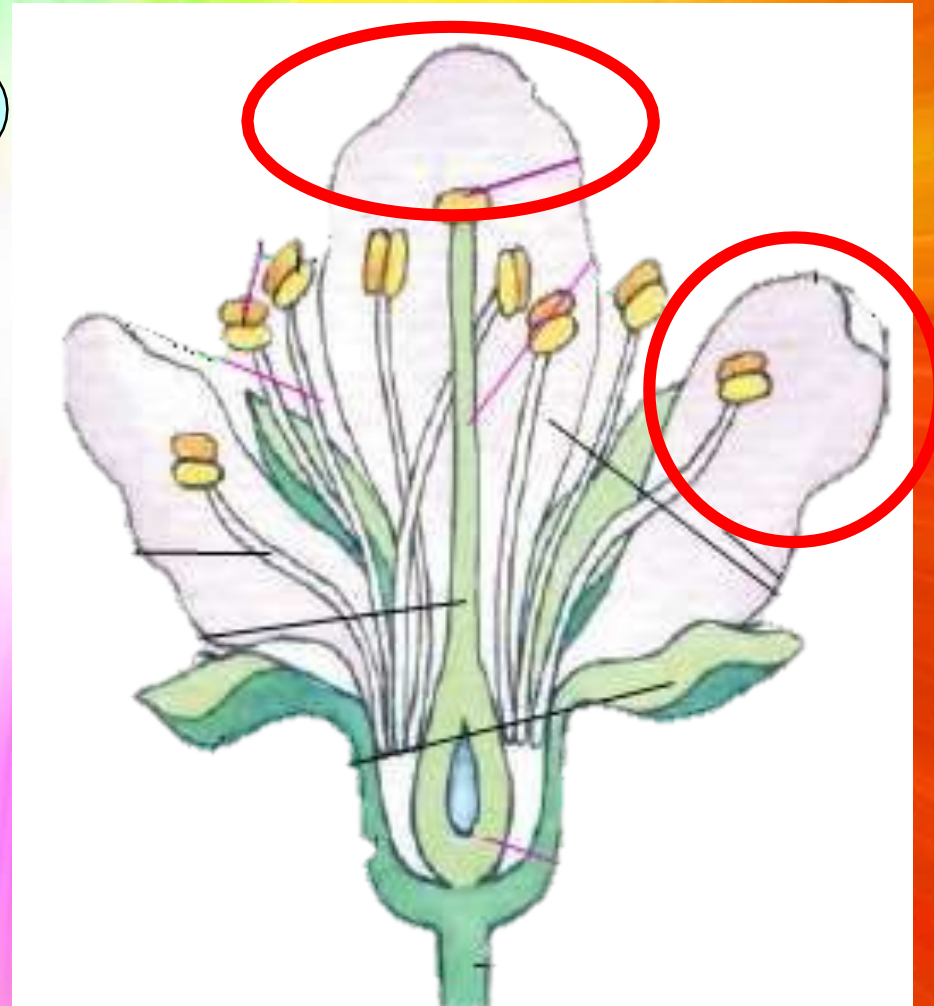

Будова квітки

Квітка складається з квітконіжки, квітколожа, оцвітини, тичинок та маточок.

Віночок - найпомітніша частина квітки, який утворений з пелюсток - видозмінених листочків, забарвлених у різні кольори. Основна функція віночка

—
приваблення
запилювачів.

Види віночка

ВІЛЬНОПЕЛЮСТКОВИЙ
з вільними пелюстками
(шипишина);

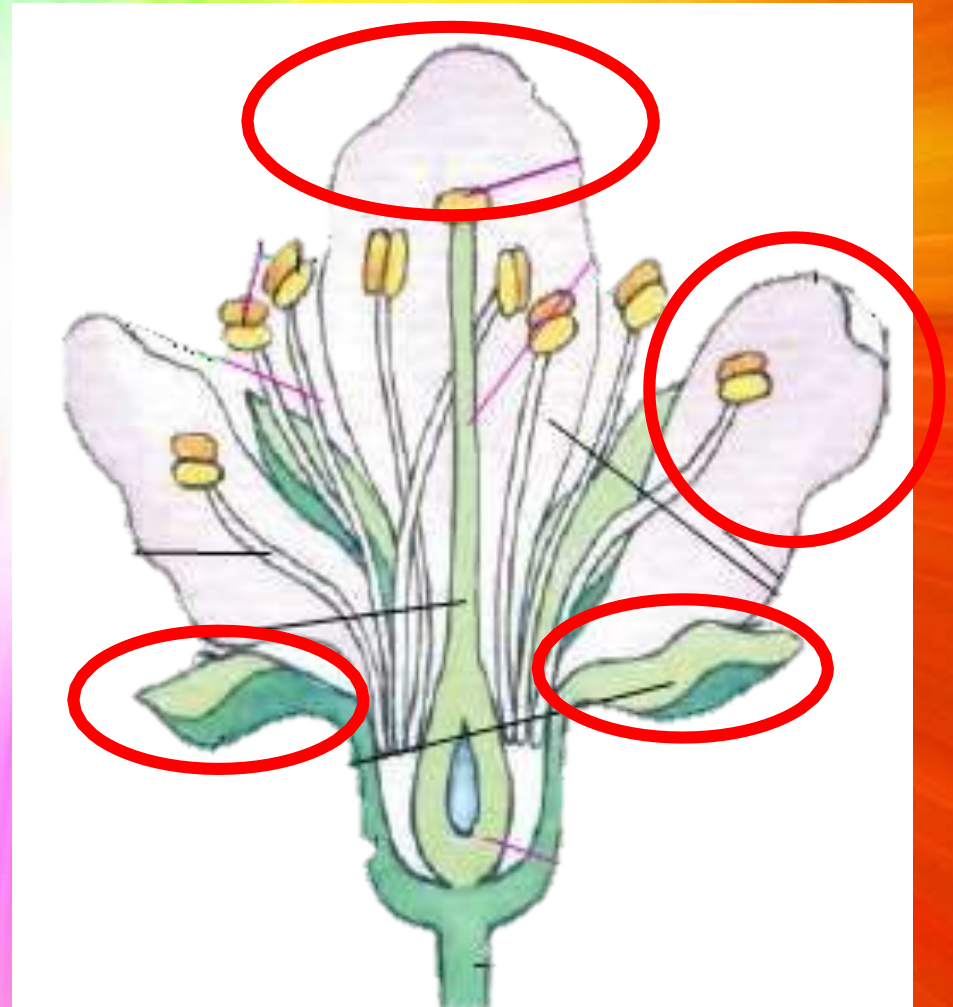
ЗРОСЛОПЕЛЮСТКОВИМ
з пелюстками, що зростаються
(картопля, помідори)

Будова квітки

Квітка складається з квітконіжки, квітколожа, оцвітини, тичинок та маточок.

Оцвітина – сукупність видозмінених листочків чашечки і віночка, які оточують тичинки й маточки.

Види оцвітини

проста оцвітина утворена тільки пелюстками, усі її листочки подібні за формою та забарвленням
(*конвалія, тюльпан*);

подвійна оцвітина складається з чашечки і віночка (*шипилина, петунія, капуста, левкой*);

Види оцвітини

відсутня оцвітина, тоді такі рослини називають голими, вони притаманні рослинам, які запилюються вітром (*ясен, інжир, верба*).

Види простої оцвітини

чашоподібна, коли листочки забарвлені в зелений колір, чим нагадують чашолистки (будяк, кропива)

віночкоподібна з яскраво забарвленими пелюстками (тюльпан, лілія, конвалія).

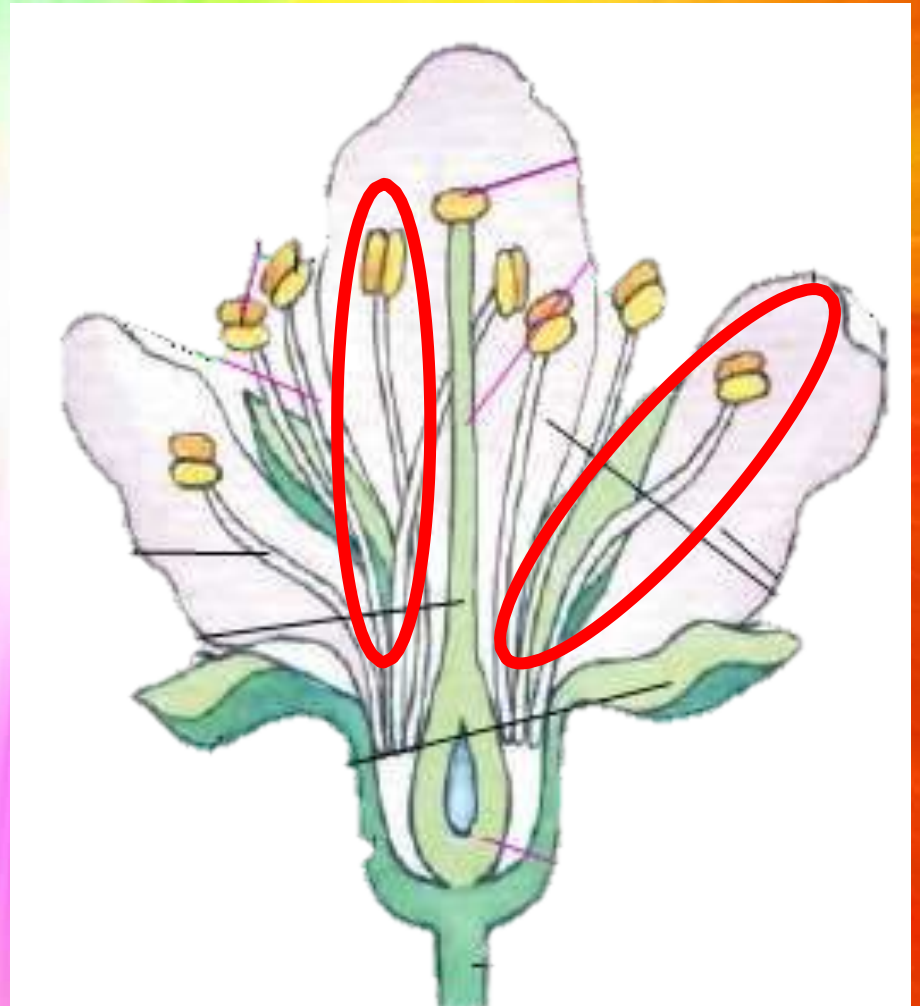
Будова квітки

Квітка складається з квітконіжки, квітколожа, оцвітини, тичинок та маточок.

Головні частини квітки – **тичинки** і **маточки**.

Тичинки

розміщуються по внутрішньому краю оцвітини. Їхня кількість у квітці коливається від однієї (у канни) до кількох сотень (у мімози).

Будова тичинки

Кожна тичинка утворена
ТИЧИНКОВОЮ НИТКОЮ та
ПИЛЯКОМ.

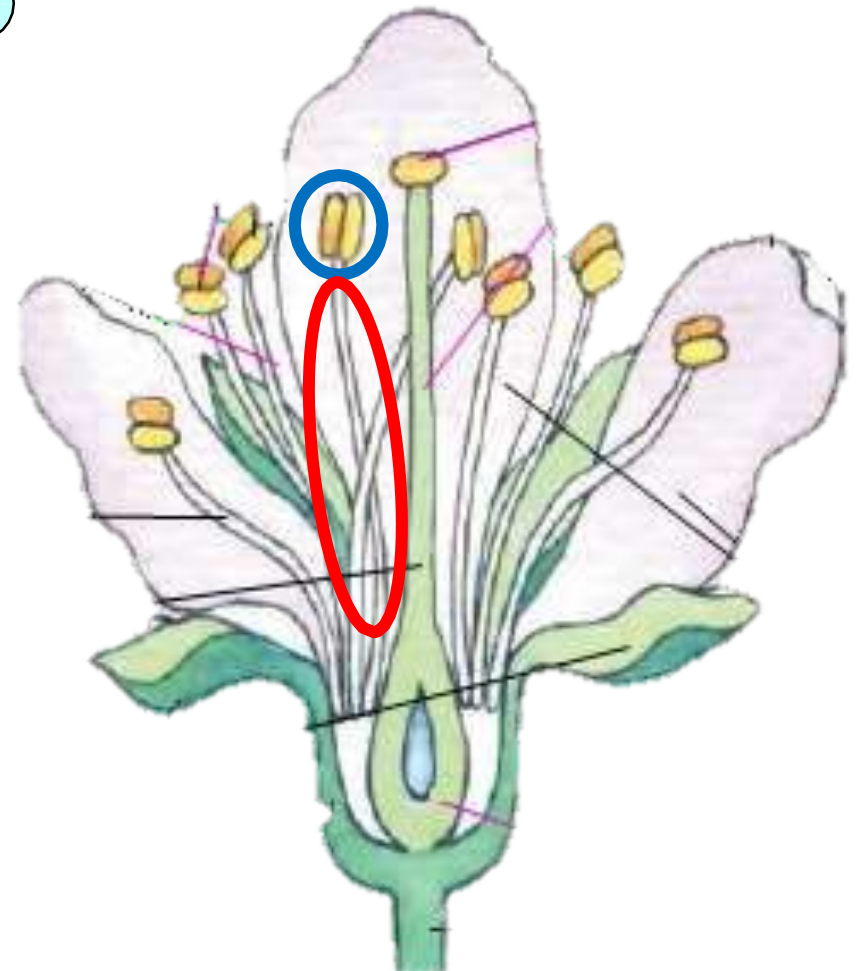
Пиляк – верхня розширена
частина тичинки, де розташовані
пилкові гнізда.

Там формуються пилкові зерна,
які містять чоловічі статеві
клітини, - **спермії**

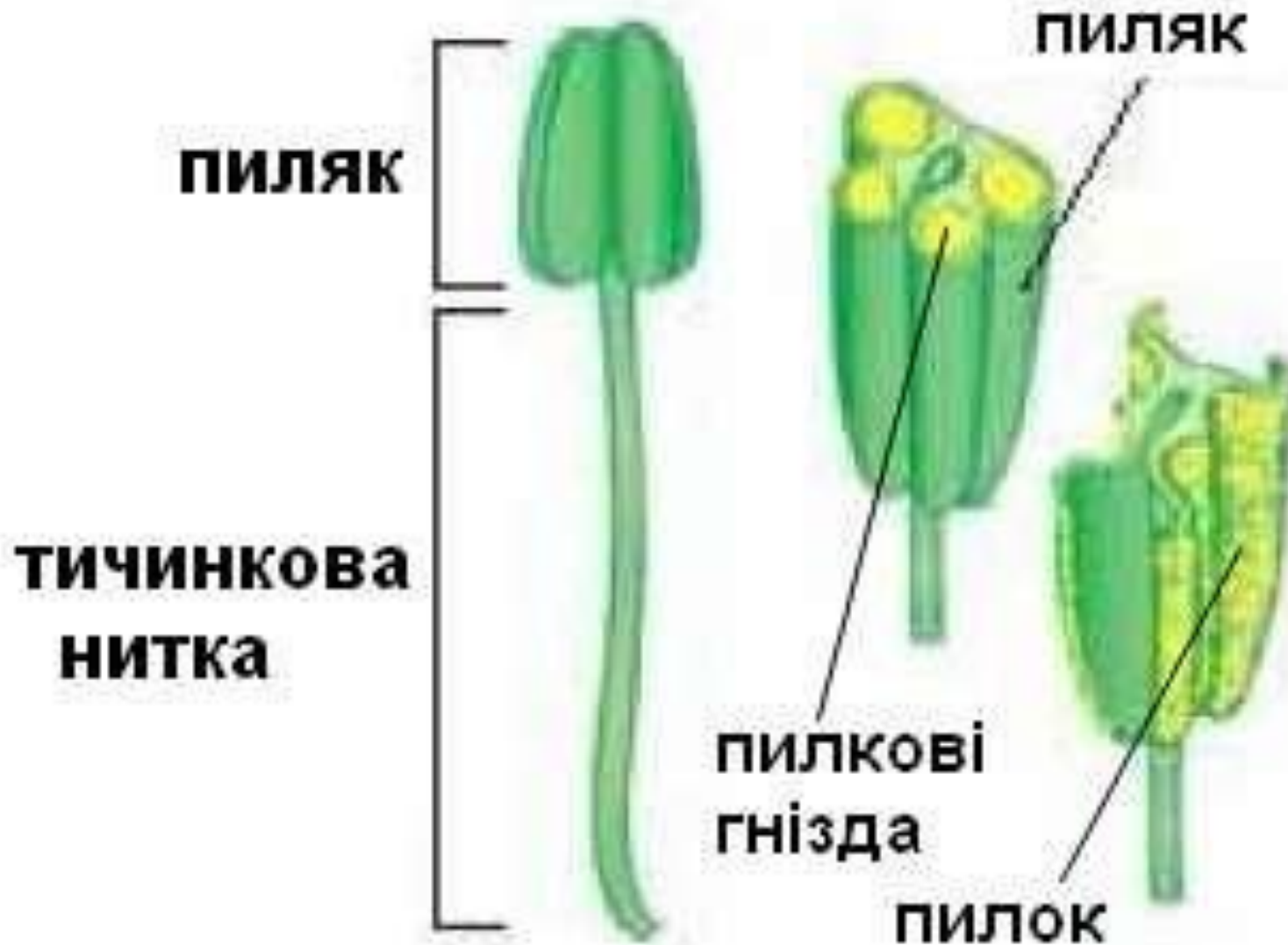
забезпечують процеси
запліднення. Сукупність
пилкових зерен має

ПИЛОК.

назву

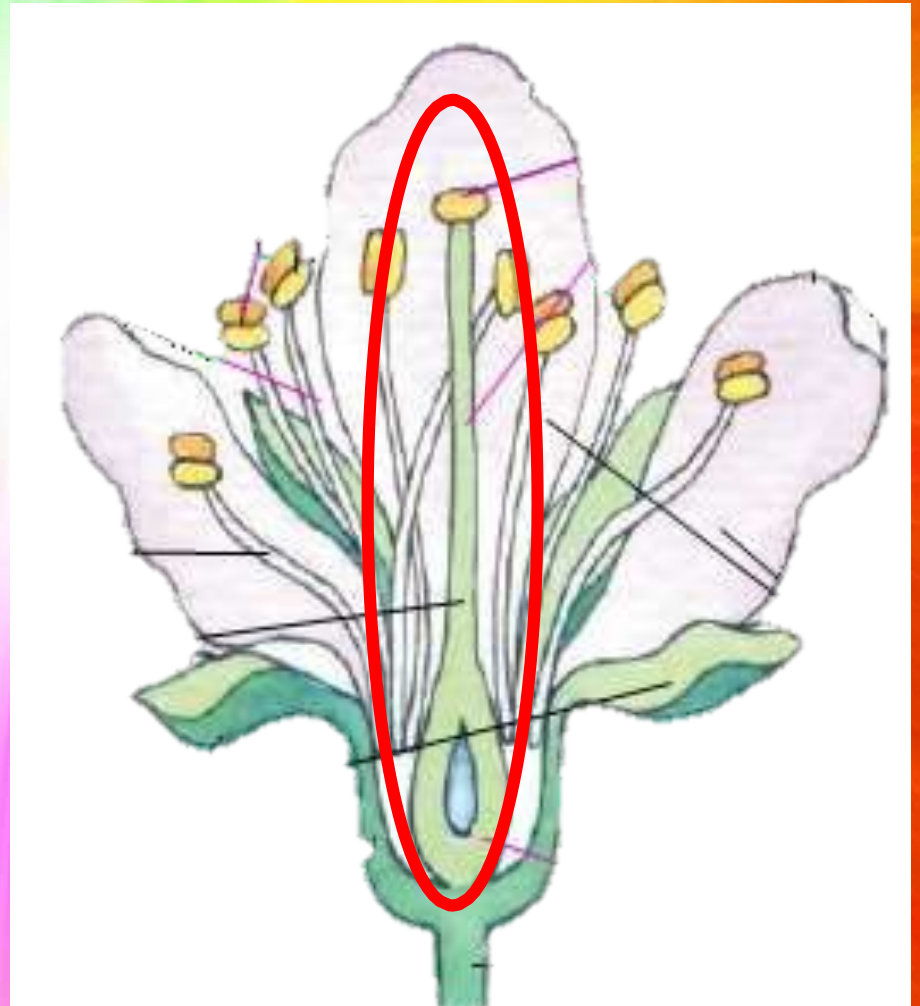
Будова тичинки

Будова квітки

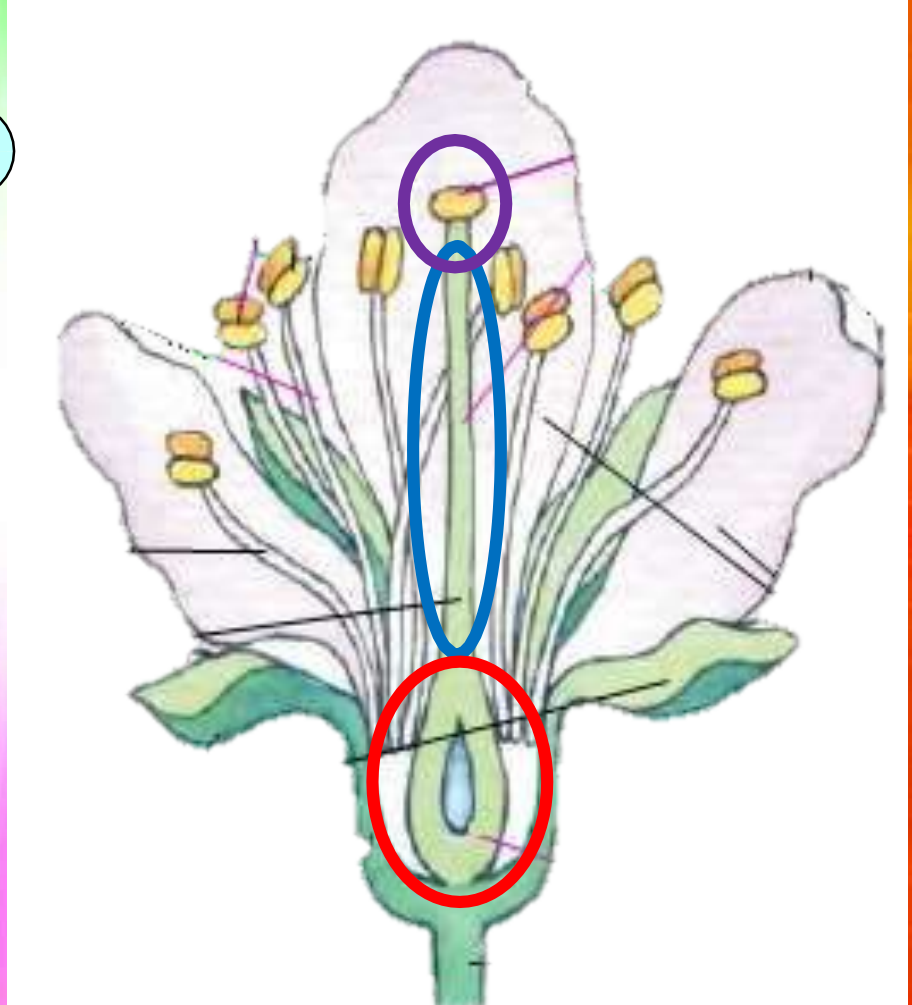
Квітка складається з квітконіжки, квітколожа, оцвітини, тичинок та маточок.

Маточка утворена одним чи кількома зрослими листочками – **плодолистками**. Маточок у різних видів рослин буває від однієї, як у яблуні, до кількох десятків, як у суниць і жовтцю.

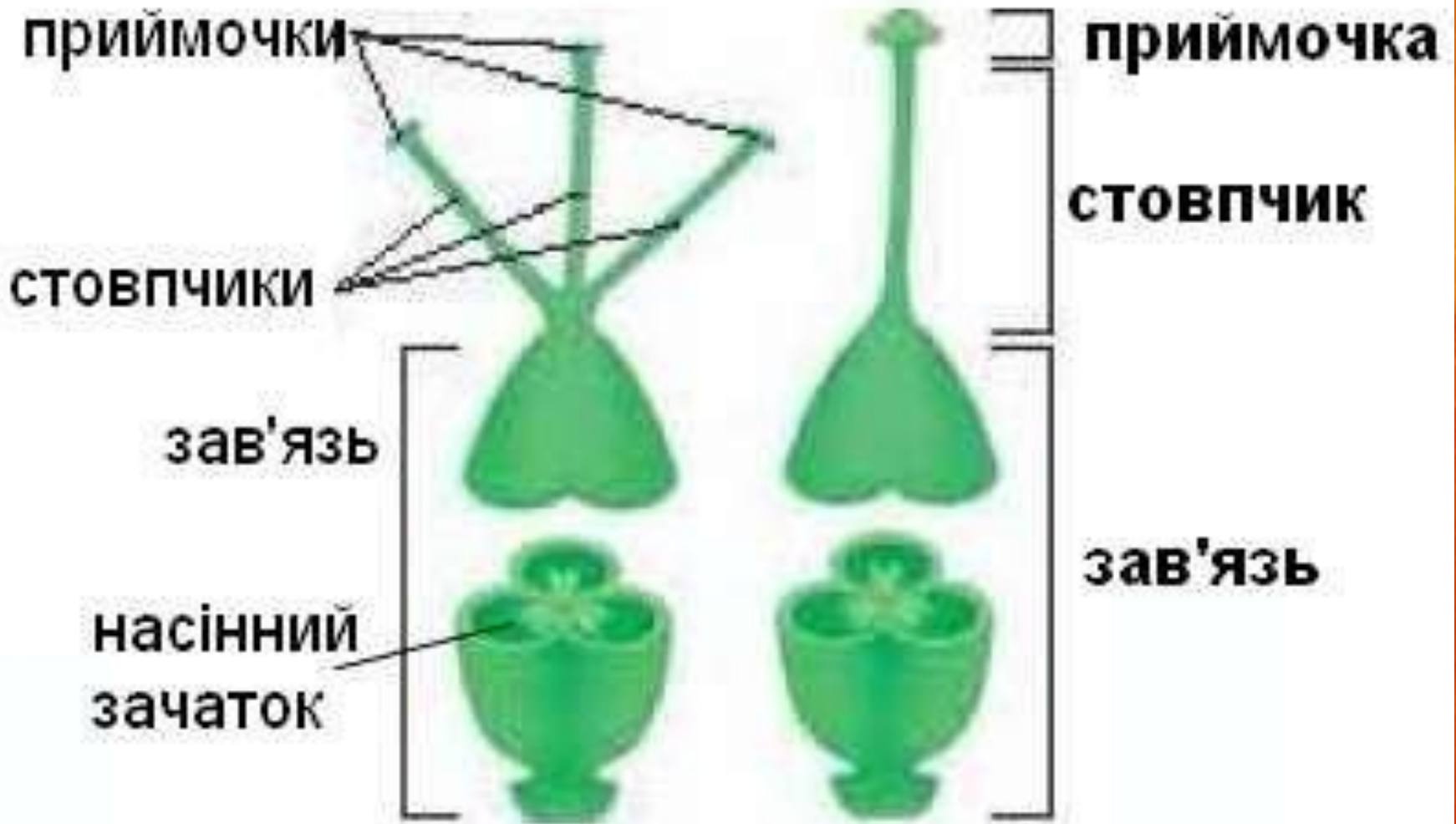

Будова маточки

У маточки розрізняють нижню розширену частину – **зав'язь**, де містяться **насінні зачатки**; середню видовжену – **стовпчик** (є не в усіх квіток) та верхню – **приймочку**.

Будова маточки

Будова маточки

У кожному насінному зачатку формується **зародковий мішок**, де міститься жіноча статева клітина. Її структура складається з **лінійної клітини** та **центральної клітини**. Насінні зачатки вкриті покривами, які на його верхівці не зростаються і залишають отвір – **пилковхід**. Крізь нього в багатьох рослин приростає **пилкова трубка**.

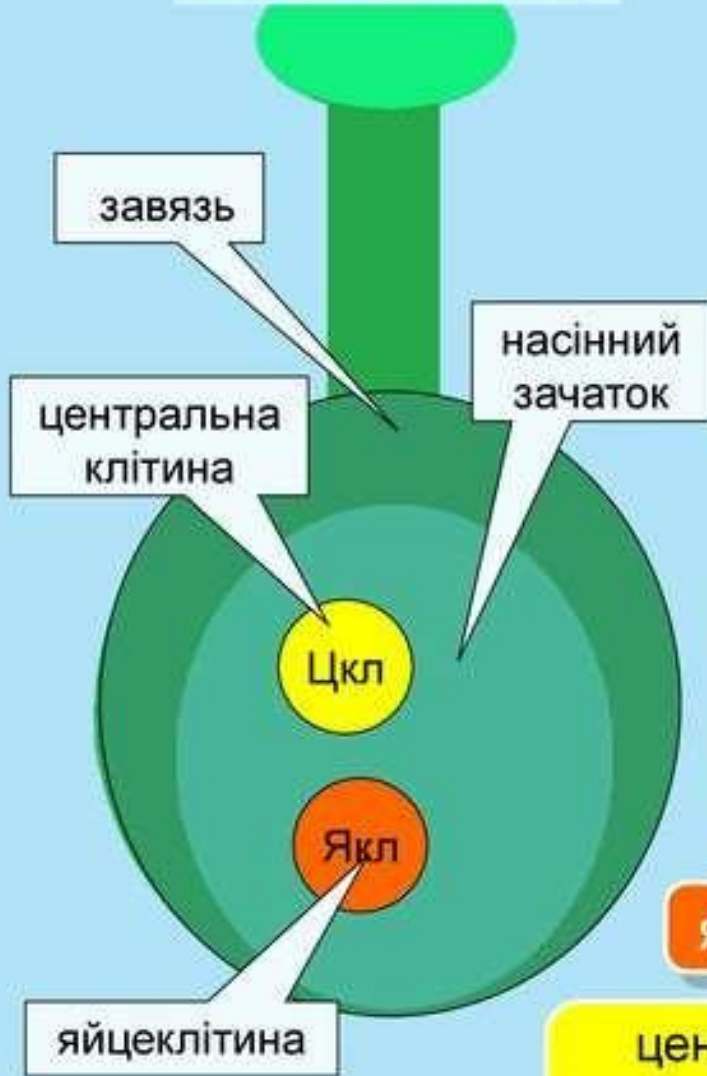

Будова маточки

З насінного зачатка після запліднення зазвичай розвивається **насінина**, а із стінок зав'язі – **стінка плода**. Шкірка, яка утворюється з покривів насінного зачатка, захищає розташовані всередині насінини зародок та запас поживних речовин. Насінина разом із стінкою плода утворює **плід**. Плід може містити одну, кілька або багато насінин

Маточка

Плід

Типи квіток

одностатеві

містять функціонуючі
генеративні органи тільки
одного типу

*тичинкові
(чоловічі)*

*маточкові
(жіночі)*

двостатеві

містять нормально
функціонуючі тичинки і
маточки

*(яблуня, вишня, груша,
тюльпан).*

Типи квіток

одностатеві

містять функціонуючі генеративні органи тільки одного типу

*тичинкові
(чоловічі)*

*маточкові
(жіночі)*

Типи квіток

двостатеві

містять нормально функціонуючі тичинки і

МІСТОЧКИ

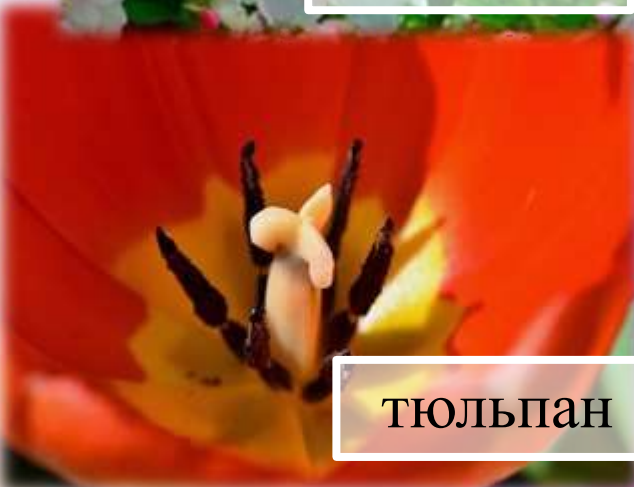
яблуня

ВИШНЯ

груша

ТЮЛЬПАН

Види рослин

Рослини, що мають одностатеві квітки,
поділяють на дві групи.

однодомні

види рослин, у яких чоловічі
та жіночі квітки розміщені на
одній особині (*огірки,*
кукурудза, дуб)

дводомні

тичинкові та маточкові квітки
містяться на різних особинах
(чоловічих і жіночих) (*верба,*
тополя, обліпиха, коноплі)

Види рослин

однодомні

види рослин, у яких чоловічі та жіночі квітки розміщені на одній особині

дуб

кукурудза

огірки

Види рослин

двodomні

тичинкові та маточкові квітки містяться на різних особинах
(чоловічих і жіночих)

верба

коноплі

обліпиха

тополя

Закріплення набутих знань

Вправа «П'ятий зайвий»

Варіант 1:

зав'язь, пиляк, чашолисток, черешок, віночок;

Варіант 2:

пелюстки, чашечка, стовпчик, приймочка, стебло.

Закріплення набутих знань

Гра «Вірю – не вірю»

1. Квітка – це генеративний орган.
2. Сидячою називають квітку, у якої довга квітконіжка.
3. Головні частини квітки – це пелюстки та квітколоже.
4. Тичинка складається з тичинкової нитки та приймочки.
5. В середині зав'язі міститься яйцеклітина.
6. Огірок належить до однодомних рослин.

Закріплення набутих знань

Вправа «Біологічний крос».

Продовж речення:

1. Репродуктивні частини квітки – це...
2. Маточка складається з ...
3. Квітка, що має і маточки і тичинки – називається...
4. Рослина, на якій ростуть і тичинкові й маточкові квітки – називається ...
5. Сукупність видозмінених листочків, що оточує тичинки й маточку – називається ...